

DEN NORSKE KIRKE

Agder biskop

Det Kongelige Kultur- og Kirkedepartement
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

dok 13

Kultur- og Kirkedep. KI	
Saksnr. 2004/00277	Date. 060204
Ki-547	Beh. NIV

original til e-post

Dato: 02.02.04

Vår ref.: 99/185-110 AMY Deres ref.:

Nytt kirkebokregister for DNK. Høring

Høringsinstansene anmodes om å vurdere hvilke kirkelige handlinger og opplysninger som fortsatt bør registreres i en fremtidig kirkebok med individets, menighetens, kirkens og offentlige myndigheters behov for øye. Videre bes høringsinstansene også om å vurdere de tre alternative skissene for fremtidig kirkebokføring som introduseres i utredningen.

INNLEDENDE KOMMENTAR

Agder biskop vil takke prosjektgruppen for godt utredningsarbeid. Det er levert en oversiktlig og grundig utredning som tegner klare problemstillinger. Forslagene til løsninger er tydelige nok til at de gir godt grunnlag for respons selv om det er tekniske og kirkerettslige spørsmål som trenger avklaring. Det hadde vært nyttig med en kort presentasjon av ordninger og erfaringer fra kirker i sammenlignbare land i disse spørsmål.

FREMTIDIG LØSNING FOR KIRKEBOKFØRINGEN

Vi velger å presentere vår innstilling i dette spørsmålet først for deretter å si noe om innholdet i den fremtidige kirkebok/register. Innholdskravet kommenteres dermed med tanke på den foretrukne modell.

Agder biskop støtter utredningens alternativ 3 som innebærer teknologisk videreutvikling gjennom etablering av et sentralt kirkebokregister koordinert med dagens medlemsregister. Utredningen gir alle gode argumenter for dette og disse støttes. Vi mener videre at kirken bør innføre ordningen så snart det er teknisk forsvarlig og praktisk mulig.

Vi understreker bl.a. den mulighet elektronisk kirkebokføring vil gi for raskere å kunne hente ut statistisk materiale. En utvidelse som også favner kirkedagbøkene som således vil kunne gi en komplett elektronisk statistikk for gudstjenester og kirkelige handlinger, er kanskje ikke urealistisk i et litt lengre tidsperspektiv? I så tilfelle vil det være mulig på en helt annen måte å legge statistisk materiale til grunn for årsrapportene som skrives.

Våre erfaringer fra bispedømmenivå med felles sentral database (OVF-nettet), viser at driftssikkerhet og brukervennlige systemer/programvare er avgjørende for at et sentralt register betjent av lokale instanser skal fungere.

Det er ikke urimelig å stille krav til fellestrådene om tilfredsstillende datautstyr på de respektive menighetskontorer for betjening av kirkebokregisteret. Det er prinsipielt ikke annerledes enn dagens krav til innkjøp av dyre protokoller. De økonomiske forskjeller er ikke så store at et slikt pålegg er urimelig.

Det er også et poeng når regnestykket skal gjøres opp at et slikt kirkebokregister vil føre til vesentlig effektivisering i administrative rutiner i lokalkirken. Dette vil kompensere for eventuelle investeringer som må gjøres.

Fra bispedømmenivå suppleres det videre med at alt som kan bidra til å gjøre kirkelige kontor oppgradert på elektronisk kommunikasjon, vil lette det administrative arbeidet og legger til rette for forbedret og utvidet kommunikasjon mellom de ulike nivå og virksomhetsområder i kirken.

ANSVAR FOR FREMTIDIG KIRKEBOKFØRING

Vi støtter at fellestrådet, i.h.t. Kirkelovens §14 og i et eget direktiv, gis ansvar for kirkebokføringen. Og vi støtter at fellestrådet i rammen av dette ansvar avgjør hvordan dette rent praktisk skal organiseres innenfor fellestrådsområdet. Men dette betyr ikke nødvendigvis eller automatisk en sentralisering. Det er viktig at sognets behov for å kunne bruke kirkebokregisteret i sitt daglige arbeid ivaretas. Slik tilgang er en forutsetning for vår tilslutning til alternativ 3.

Behovet for avklaring av ansvar og oppgaver knyttet til prestedtjenesten vedr. oversendelse av dokumentasjon til kirkebokfører, understrekes fra vår side.

Den endrede tjenesteplikten for presten mener vi ikke stiller mindre krav til kontorfasiliteter for prestedtjenesten.

INNHALDET I FREMTIDIG KIRKEBOK

Registrering av kirkelige handlinger er et praktisk spørsmål med kirketeologiske implikasjoner. Å være medlem av kirken er å være medlem av en konkret menighet. Å løsrive kirkemedlemskap fra menighetstilhørighet er en teologisk umulighet. Det er viktig at medlemsregister og kirkebokføring viderefører og bygger på sognetilhørigheten, slik som foreslått.

Det må videre gjennomtenkes hvordan kirkelige handlinger utført av andre enn prest ansatt i Den norske kirke skal håndteres. Det tenkes da særlig på hjemmedåp /nøddåp og dåp utført i forsamlinger som regner seg å tilhøre Den norske Kirke. Hvilket ansvar skal den lokale prest inneha ved registrering av slike handlinger?

Ved hjemmedåp/ nøddåp bør det vurderes om stadfestelsesdatoen også skal registreres. Det vil underbygge et menighetsteologisk poeng: dåpen er en menighetshandling. I noen tilfeller ender nøddåp opp med stadfesting i kirken. Det fremstår som rimelig at denne type handling, som ofte bærer preg av å være familiens dåpsmarkering, ikke får et b-stempel ved at den ikke registreres i kirkebokføringen. I slike tilfeller foreligger det også noen ganger bare dåpsvitner til selve handlingen, mens faddere oppnevnes siden. (Jmf for øvrig utredningens forslag om utforming av attester som "diplomer", s. 16)

Det er rimelig at man fortsetter praksis med å registrere selve jordfestingen (jordpåkastelsen) som den kirkelige handling. Vi mener man fortsatt også bør registrere dødsdato. Det dokumenterer bl.a. at Gravferdslovens § 12 overholdes. Denne paragraf ivaretar flere hensyn av både sjelesørgerisk praktisk karakter.

I hovedsak støttes utredningens konklusjon om at framtidens behov er å dokumentere kirkelige handlinger i en database som muliggjør å hente ut aktuell informasjon og statistisk materiale til bruk for de instanser som anses å være berettigede i denne sammenheng.

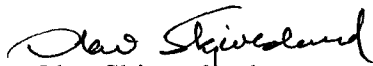
ATTESTUTSKRIVING

Prestens rolle ved attestutskrivning synes noe uklar. På s. 50 heter det: "Gruppen forutsetter at prestene alltid vil ha anledning til attestutskrivning." Mens man på s. 51 sier: "Prosjektgruppen mener det vil være naturlig at det er kirkekontoret og ikke presten som i framtiden står som ansvarlig for attesten."

Betyr det at presten har anledning på fullmakt fra kirkebokfører, men ikke plikt, til å skrive ut attest, men at kirkekontoret (eller kirkebokfører?) alltid er ansvarlig? Er det i så fall kirkebokførers stempel som skal benyttes?

Dette nevnes primært fordi det er uklart for oss, ikke fordi vi har sterke synspunkter på prestens rolle i denne sammenheng.

Med vennlig hilsen

Olav Skjevesland
biskop

Audun Myhre
avdelingsleder
Direkte innvalg: 38105138